

APSTIPRINU
Valsts sociālās aprūpes centra "Zemgale"
Direktors Kristaps Keišs

2020.gada 30.jūnijā

**LATVIJAS REPUBLIKA
LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA**

**VALSTS SOCIĀLĀS APRŪPES CENTRS
"ZEMGALE"**

2019.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Iecavā 2020

SATURS

1.	Pamatinformācija	3
1.1.	Iestādes juridiskais statuss	3
1.2.	Iestādes funkcijas un uzdevumi	3
1.3.	Iestādes īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas	3
1.4.	Pārskata gadā galvenie paveiktie uzdevumi	3
1.4.1.	Pārskata gadā veiktie pasākumi infrastruktūras pilnveidošanai	4
1.4.2.	Pārskata gada būtiskākie kapitālieguldījumi	4
2.	Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti	6
2.1.	Valsts budžeta programmu un apakšprogrammu finanšu resursi	6
2.1.1.	Valsts budžeta apakšprogramma “Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās”	6
2.1.2.	Valsts budžeta programma “Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana”	6
2.1.3.	Valsts budžeta programma “Nozaru vadība un politikas plānošana”	7
2.1.4.	Valsts budžeta programma “Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014-2020)”	7
2.2.	Saņemto ziedojumu un dāvinājumu raksturojums	7
2.3.	Plānotie darbības rezultatīvie rādītāji	8
2.4.	Maksas pakalpojumi	9
3.	Personāls	10
3.1.	Personāla vadība	10
3.2.	Personāla mainība	10
3.3.	Darbinieku raksturojums	12
4.	Pārskats par iestādes pārvaldību efektīvas darbības nodrošināšanai	13
4.1.	Sociālā aprūpe	13
4.2.	Veselības aprūpe	13
4.3.	Klientu drošība	14
4.4.	Sociālā rehabilitācija un integrācija sabiedrībā	14
4.5.	Cilvēktiesības	15
4.6.	Sociālo pakalpojumu kvalitātes pārraudzība	15
5.	Nākamā gada plānotie pasākumi	16
5.1.	Iestādes attīstību ietekmējošie faktori	16
5.2.	Nozīmīgākie plānotie remontdarbi un finanšu ieguldījumi 2020.gadā	16
5.3.	Informācija par būtiskiem riskiem un neskaidriem apstākļiem nākotnes kontekstā	17

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss

Valsts sociālās aprūpes centrs "Zemgale" (turpmāk – VSAC "Zemgale") izveidots ar 2009.gada 30.oktobra Ministru kabineta rīkojumu Nr.746 "Par Labklājības ministrijas pakļautībā esošo valsts sociālās aprūpes centru reorganizāciju". VSAC "Zemgale" ir labklājības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbību nosaka 2009. gada 27. oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.1242 "Valsts sociālās aprūpes centra "Zemgale" nolikums".

VSAC "Zemgale" struktūru un darba organizāciju nosaka VSAC "Zemgale" reglaments. Atbilstoši reglamentam VSAC "Zemgale" 2018.gada 31.decembrī ir sešas struktūrvienības – administrācija un filiāles "Iecava", "Lielbērze", "Jelgava", "Ķīši", "Ziedkalne".

1.2. Iestādes funkcijas un uzdevumi

VSAC "Zemgale" īsteno valsts politiku ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas jomā pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem – I un II grupas invalīdiem. Galvenie uzdevumi ir sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas, mājokļa nodrošināšana, lai apmierinātu personu ar smagiem garīga rakstura traucējumiem pamatvajadzības un uzlabotu funkcionēšanas spējas, t.sk., prasmes dzīvei ārpus institūcijas sabiedrībā.

1.3. Iestādes īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas

VSAC "Zemgale" īsteno valdības funkcijas 10.120 "Sociālā aizsardzība invaliditātes gadījumā" šādu programmu un apakšprogrammu ietvaros:

- programmas 05.00.00 „Valsts sociālie pakalpojumi” apakšprogrammā 05.03.00. “Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās”;
- programmas 64.00.00 “Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā 64.07.00. “Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2014-2020)”;
- programmas 97.00.00 “Nozaru vadība un politikas plānošana” apakšprogramma 97.02.00 “Nozares centralizēto funkciju izpilde”;
- programmas 62.00.00 “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) īstenotie projekti (2014-2020)” apakšprogramma 62.07.00 “Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014-2020)”.

1.4. Pārskata gadā galvenie paveiktie uzdevumi

VSAC "Zemgale" 2019.gadā turpināja pilnveidot klientu dzīves apstākļus, nodrošināja klientiem kvalitatīvus sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un nodrošināja ērtus un tiesību aktu prasībām atbilstošus darba apstākļus darbiniekiem.

Lai nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu efektīvu pārvaldību, identificētas līdzekļu ekonomijas iespējas. Pastiprināta vērība pievērsta VSAC "Zemgale" infrastruktūras sakārtošanai un iestādes lietošanā nodoto ēku uzturēšanas nodrošināšanai.

Īpaša uzmanība pievērsta institūcijā dzīvojošo personu rehabilitācijas pasākumiem un saturīga brīvā laika pavadīšanai, atbilstoši katra vajadzībām un spējām.

Tiek veicināta institūcijā dzīvojošo personu integrācija sabiedrībā, apmeklējot dažādus pasākumus ārpus institūcijas – piemēram, tautas mūzikas festivāls, makšķerēšanas sacensības, futbola turnīrs u.c. pasākumi.

Iestādes darbības virzienus un uzdevumus pārskata gadā noteica VSAC “Zemgale” Darba, Iepirkumu un Finansēšanas plāni 2019. gadam.

1.4.1. Pārskata gadā veiktie pasākumi infrastruktūras pilnveidošanai

Filiālē “Iecava”

Veikta jumta nomaina 1.dzīvojamā korpusā, darbus veica SIA “Babītes būve”, finanšu līdzekļi no VSIA “Šampētera nams”.

Pašu spēkiem veikti iestādes dažādu telpu kosmētiskais remonts, atjaunota santehnika un remontēts inventārs iestādes pieguļošajā teritorijā.

Aptuvenās remontmateriālu izmaksas – 6 523 EUR.

Filiālē “Lielbērze”

Veikta siltumtrases nomaina no katlu mājas līdz aprūpes centra ēkai un jumta seguma atjaunošanas un lietus notekūdens sistēmas nomaina.

Veikts PVC logu un durvju remonts par 1 473 EUR.

Pašu spēkiem veikti iestādes telpu kosmētiskais remonts, atjaunota santehnika, veikti elektroinstalācijas darbi. Aptuvenās remontmateriālu izmaksas – 12 805 EUR.

Filiālē “Jelgava”

Veikti apdares atjaunošanas darbi saimniecības un aprūpes centra ēkas telpās, darbus veica VSIA “Šampētera nams”.

Veikta PVC logu remonts un durvju nomaina par 2 761 EUR,

Pašu spēkiem veikti iestādes dažādu telpu kosmētiskais remonts, atjaunota santehnika un remontēts inventārs iestādes pieguļošajā teritorijā. Aptuvenās remontmateriālu izmaksas – 7 842 EUR.

Filiālē “Kīši”

Uzsākta ēkas siltināšana, katlu mājas un siltumtrases rekonstrukcijas projekta realizācija.

Daļēja jumta konstrukcijas un seguma maiņa šķūnim-garāžai.

Pašu spēkiem veikti 19 klientu istabiņu kosmētiskais remonts, santehnikas darbi. Aptuvenās remontmateriālu izmaksas – 7 008 EUR.

Filiālē “Ziedkalne”

Veikti apdares atjaunošanas darbi aprūpes centra ēkas trešajā stāvā, 2.un 3.stāva sanitāro telpu atjaunošanas darbi un administratīvās ēkas un saimniecības ēkas jumta pārbūves darbi.

Pašu spēkiem veikti iestādes 3 klientu istabiņu kosmētiskais remonts, atjaunota santehnika, nokrāsota sēta u.c. tamlīdzīgi darbi. Aptuvenās remontmateriālu izmaksas 4 805 EUR.

1.4.2. Pārskata gada būtiskākie kapitālie ieguldījumi

Administrācija 45 995 EUR, t.sk.:

Datorprogrammas – iegādātas 5 *Office standart* licences par 2 087 EUR;

Transportlīdzekļi - automašīnu finanšu noma par 6 527 EUR;

Datortehnika – 51 stacionāro datoru iegāde par 33 570 EUR un 5 portatīvie datori 3 811 EUR.

Filiālē “Iecava” 39 136 EUR, t.sk.:

Strāvas ģeneratori 2 gabali – 3 600 EUR;

Gāzes apkures katla nomaina – 22 164 EUR;

Invalīdu pacēlājs mikroautobusam – 4 369 EUR;

Profesionālā tehnika (saldētava, veļas mašīna, šujmašīna) - 7 188 EUR;

Traktora MTZ 80 motors - 1 815 EUR.

Filiālē “Lielbērze” 150 636 EUR, t.sk.:

Siltumnīcas – 4 513 EUR;

Invalīdu pacēlājs mikroautobusam – 4 369 EUR;

Termoprinteris – 1 198 EUR;

Profesionālā tehnika (veļas mašīna, gaļas maļamā mašīna) – 6 574 EUR;

Kapitālais remonts un rekonstrukcija:

- siltumtrases nomaina - 74 193 EUR;
- jumta seguma atjaunošanas un lietus ūdens notek sistēmas nomaina - 59 789 EUR.

Filiālē “Jelgava” 18 804 EUR, t.sk.:

Strāvas ģeneratori – 2 400 EUR;

Gaisa jonizētāji – 3 025 EUR;

Termoprinteris – 1 198 EUR;

Grīdas mazgājamā mašīna - 5 132 EUR;

Elektriskā panna -1 373 EUR;

Funkcionālās gultas - 5 676 EUR.

Filiālē “Ķīši” 59 078 EUR, t.sk.:

Siltumnīca – 1 452 EUR;

Termoprinteris – 1 198 EUR;

Funkcionālās gultas – 2 195 EUR;

Profesionālā tehnika (veļas mazgājamā un žāvējamā mašīna, ledusskapis-saldētava, zāģis) – 10 834 EUR;

Kapitālais remonts un rekonstrukcija:

- katlu mājas un siltumtrases rekonstrukcijas projekta realizācija - 43 399 EUR.

Filiālē “Ziedkalne” 304 305 EUR, t.sk.:

Gaisa jonizētāji – 3 025 EUR;

Invalīdu pacēlājs mikroautobusam – 4 369 EUR;

Termoprinteris – 1 198 EUR;

Profesionālā tehnika (veļas žāvētājs, gludināmais rullis) – 6 329 EUR;

Kapitālais remonts un rekonstrukcija:

- dziļurbuma sūkņa nomaina un frekvenču pārveidotāja uzstādīšana - 4 611 EUR;
- jumta seguma atjaunošana - 170 617 EUR;
- guļamā korpusa 2.un 3.stāva sanitāro mezglu un telpu atjaunošanas darbi – 98 426 EUR;
- hidranta atjaunošana – 15 730 EUR.

2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta programmu un apakšprogrammu finanšu resursi

2.1.1. Valsts budžeta apakšprogramma "Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās"

1.tabula. Apakšprogrammā 05.03.00 "Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās" (EUR)

Klasi- fikāci- jas kods	Posteņa nosaukums	2018. gads (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
I.	IEŅĒMUMI	6 204 820.38	7 708 691	7 703 868
7.0.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	4 810 039	6 332 324	6 332 324
II.	IZDEVUMI KOPĀ	6 204 785	7 708 727	7 703 867.89
1.0.	Uzturēšanas izdevumi	5 961 663.03	7 090 773	7 085 916.19
1.1.	Kārtējie izdevumi (1000+2000)	5 792 049.36	6 913 101	6 908 252.08
2.0.	Kapitālie izdevumi (5000+9000)	243 122.02	617 954	617 951.70

Finansējuma apjoma palielinājums, salīdzinot ar 2018.gadu:

1. Atlīdzības izdevumi palielinājušies par 790 329 euro jeb 18,91% - saistībā ar atalgojuma palielināšanu sociālajā jomā nodarbinātajiem.
2. Precēm un pakalpojumiem izdevumi palielinājušies par 325 874 euro jeb 20,22% - saistībā ar preču un pakalpojumu cenu palielināšanos (pārtika, atkritumi u.c.) un piešķirtajiem papildus finanšu līdzekļiem telpu remontiem un inventāra atjaunošanai.
3. Sociālo pabalstu izdevumi palielinājušies par 8 050 euro jeb 4,75%, izmaksājamais pabalsts ir palielinājies pēc pensiju indeksācijas 2019.gada oktobrī.
4. Kapitālie izdevumi palielinājušies par 374 830 euro jeb 154,17% - saistībā ar papildus piešķirtajiem finanšu līdzekļiem inventāra atjaunošanai un ēku, telpu remontiem.

2.1.2. Valsts budžeta programma "Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana"

2.tabula. Apakšprogrammā 64.07.00 "Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2014-2020)" (EUR)

Klasi- fikācijas kods	Posteņa nosaukums	2018. gads (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
I.	IEŅĒMUMI	2 146.23	2 056	2031.45
5.0	TRANSFERTI	2 146.23	2 056	2031.45
II.	IZDEVUMI KOPĀ	2 146.23	2 056	2031.45
1.0.	Uzturēšanas izdevumi	2 146.23	2 056	2031.45
1.1.	Kārtējie izdevumi (1000+2000)	2 146.23	2 056	2031.45
2.0.	Kapitālie izdevumi (5000+9000)	0.00	0.00	0.00

Apakšprogrammas ietvaros realizēts projekts "Vienotais platību maksājums un papildus valsts tiešie maksājumi VSAC "Zemgale"". Iegādātas dārzu sēklas 1269 euro un dārza inventārs par 762 euro.

2.1.3. Valsts budžeta programma “Nozaru vadība un politikas plānošana”

4.tabula. Apakšprogrammā 97.02.00 “Nozares centralizēto funkciju izpilde” (EUR)

Klasi- fikācijas kods	Posteņa nosaukums	2018. gads (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
I.	IEŅĒMUMI	93 870	83 073	83 072.50
7.0.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	93 870	83 073	83 072.50
II.	IZDEVUMI KOPĀ	93 870	83 073	83 072.50
1.0.	Uzturēšanas izdevumi	93 870	83 073	83 072.50
1.1.	Kārtējie izdevumi (1000+2000)	93 870	83 073	83 072.50
2.0.	Kapitālie izdevumi (5000+9000)	0.00	0.00	83 072.50

Apakšprogrammas ietvaros iegādātas veselības apdrošināšanas polises 430 darbiniekiem.

2.1.4. Valsts budžeta programma “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) īstenotie projekti (2014-2020)”

5.tabula. Apakšprogramma 62.07.00 “Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014-2020)”

Klasi- fikācijas kods	Posteņa nosaukums	2018. gads (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
I.	IEŅĒMUMI	0.00	450 000	450 000
7.0.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0.00	450 000	450 000
II.	IZDEVUMI KOPĀ	0.00	450 000	450 000
1.0.	Uzturēšanas izdevumi	0.00	450 000	450 000
1.1.	Kārtējie izdevumi (1000+2000)	0.00	0.00	0.00
2.0.	Kapitālie izdevumi (5000+9000)	0.00	450 000	450 000

Apakšprogrammas ietvaros filiālē “Ķīši” notika klientu dzīvojamās ēkas siltināšanas, katlu mājas un siltumtrases rekonstrukcijas projekta realizācija.

2.2. Saņemto ziedojumu un dāvinājumu raksturojums

Ziedojumu apjoms VSAC “Zemgale” 2019. gadā ir palielinājies. Esam gandarīti par ikvienu, kurš radis iespēju sniegt atbalstu klientiem.

5.tabula. Saņemtie ziedojumi (manta EUR)

Ziedotājs	Ziedotie krājumi	Ziedojumu vērtība
2018.gads		612.80
Juridiskās personas		582.80
Spodriņa AS	Krājumi	132.80
Plesko Real Estate SIA	Pamatlīdzeklis	450.00
fiziska persona		30.00
Fiziska persona	Inventārs	30.00
2019.gads		8632.50
fiziska persona		7.50
Fiziska persona	Materiāli palīgražošanai	7.50
Juridiskā persona		8625.00
Aima Francija	Inventārs	6835.00

Aima Francija	Mikstais inventārs	1790.00
---------------	--------------------	---------

Pārskata periodā atlikumā uz gada sākumu ir **finanšu līdzekļi** – 75.00 EUR, kurus paredzēts izlietot VSAC “Zemgale” filiāles “Ziedkalne” kapelas vides uzlabošanai.

6. tabula. Ziedojumu uzskaitē un izlietojums (manta, EUR)

Struktūrvienība	Atlikums uz gada sākumu	Pārskata gadā		Atlikums uz gada beigām
		saņemts	izlietots	
VSAC “Zemgale” kopā 2018.gadā :	847.18	612.80	219.87	1240.11
tsk.				
filiāle “Iecava”	0.00	30.00	30.00	0.00
filiāle “Lielbērze”	729.64	132.80	132.80	729.64
filiāle “Jelgava”	0.00	450.00	0.00	450.00
filiāle “Ķīši”	67.58	0.00	7.11	60.47
filiāle “Ziedkalne”	49.96	0.00	49.96	0.00
VSAC “Zemgale” kopā 2019.gadā :	1240.11	8632.50	8644.53	1228.08
tsk.				
filiāle “Iecava”	0.00	0.00	0.00	0.00
filiāle “Lielbērze”	729.64	7.50	19.53	717.61
filiāle “Jelgava”	450.00	0.00	0.00	450.00
filiāle “Ķīši”	60.47	8625.00	8625.00	60.47
filiāle “Ziedkalne”	0.00	0.00	0.00	0.00

2.3. Plānotie darbības rezultatīvie rādītāji

Pārskata periodā klientu vietu skaits saglabājās iepriekšējā gada līmenī (7.tabula). Pārskata periodā amata vietu skaits salīdzinot ar iepriekšējo gadu samazinājies par 4.55 amata vietām (8.tabula).

7.tabula. Rezultatīvais rādītājs “Klientu vietu skaits”

Nr. p.k.	Struktūrvienība	Plāns (01.01.2019.)	Izmaiņas gada laikā	Rezultatīvais rādītājs (31.12.2019.)
VSAC "Zemgale"		753	0	753
1.	filiāle "Iecava"	147	0	147
2.	filiāle "Lielbērze"	150	0	150
3.	filiāle "Jelgava"	214	0	214 + (4 uz laiku)
4.	filiāle "Ķīši"	90	0	90
5.	filiāle "Ziedkalne"	152	0	152

8.tabula. Rezultatīvais rādītājs “Amata vietu skaits”

Nr. p.k.	Struktūrvienība	Plāns (01.01.2019.)	Izmaiņas gada laikā	Rezultatīvais rādītājs
	2			3
				=3+4
VSAC "Zemgale"		451.25	-4.55	446.7
1.	filiāle "Iecava"	81.00	0.00	81.00
2.	filiāle "Lielbērze"	83.00	+1.00	84.00
3.	filiāle "Jelgava"	122.00	-5.25	116.75
4.	filiāle "Ķīši"	69.00	-1.00	68.00
5.	filiāle "Ziedkalne"	74.25	+ 1.70	75.95

7.	administrācija	22.00	-1.00	21.00
----	----------------	-------	-------	-------

2.4. Maksas pakalpojumi

VSAC "Zemgale" 2019.gadā sniedza maksas pakalpojumus atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 10.aprīļa noteikumiem Nr.209 "Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestāžu maksas pakalpojumi" (līdz 2019.gada 4.novembrim) un 2019.gada 5.novembra noteikumiem Nr.518 "Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestāžu maksas pakalpojumu cenrādi" (no 2019.gada 5.novembra).

9.tabula. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem

Klasifikācijas kods	Posteņa nosaukums	Plāns, tāme gadam	Budžeta izpilde / pārskata periodā	Izpilde, %
I.	IEŅĒMUMI	1 367 151.00	1 375 287.51	100.60
3.0.	MAKSAS PAKALPOJUMI UN CITI PAŠU IEŅĒMUMI	1 367 151.00	1 375 287.51	100.60
21.3.0.0.	Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	1 361 151.00	1 370 589.31	100.69
21.3.8.0.	Ieņēmumi par nomu un īri	1 035.00	1 033.92	99.90
21.3.8.1.	Ieņēmumi par telpu nomu	802.00	801.60	99.95
21.3.8.4.	Ieņēmumi par zemes nomu	233.00	232.32	99.71
21.3.9.0.	Ieņēmumi par pārējiem budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem	1 360 116.00	1 369 555.39	100.69
21.3.9.1.	Maksa par personu uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs	1 301 665.00	1 308 334.71	100.51
21.3.9.4.	Ieņēmumi par dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem	22 400.00	22 241.33	99.29
21.3.9.7.	Iestādes saņemtā atlīdzība no apdrošināšanas sabiedrības par bojātu nekustamo īpašumu un kustamo mantu, tai skaitā autoavārijā cietušo automašīnu	11 299.00	11 298.47	100.00
21.3.9.9.	Citi ieņēmumi par maksas pakalpojumiem	24 752.00	27 680.88	111.83
21.4.0.0.	Pārējie 21.3.0.0.grupā neklasificētie budžeta iestāžu ieņēmumi par budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	6 000.00	4 698.20	78.30
21.4.9.0.	Citi iepriekš neklasificētie maksas pakalpojumi un pašu ieņēmumi	6 000.00	4 698.20	78.30
21.4.9.9.	Pārējie iepriekš neklasificētie pašu ieņēmumi	6 000.00	4 698.20	78.30

3. PERSONĀLS

3.1. Personāla vadība

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumiem Nr.66 "Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanas kārtību", visiem darbiniekiem noteiktas kategorijas un atbilstoši noteiktajām kategorijām mēnešalgas.

2019.gadā turpinājās darbs pie VSAC "Zemgale" darbinieku amata aprakstu pārskatīšanas, pilnveidošanas un aizpildīšanas jaunajā formā (MK 30.11.2010. noteikumu Nr.1075 pielikumu MK 06.01.2015. noteikumu Nr.6 redakciju).

2018.gada 20.jūlijā noslēgts līgums ar AAS "BTA Baltic Insurance Company" par VSAC "Zemgale" darbinieku veselības apdrošināšanu. 2019.gadā polises saņēma 447 darbinieki.

Veiktas darbinieku obligātās veselības pārbaudes normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Obligāto veselības pārbaudi veica 270 darbinieki.

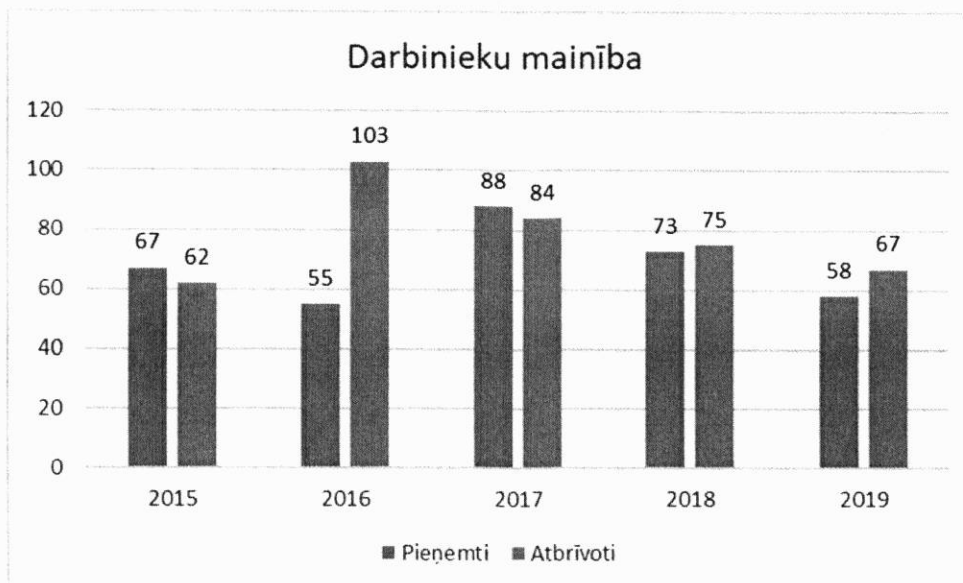
VSAC "Zemgale" ir atbilstoši darba apstākļi un pozitīva darba vide, tāpēc nepieciešams turpināt nodrošināt saviem darbiniekiem labu darbavietu, pilnveidot viņu kvalifikāciju, risināt psihosociālās problēmas, veicināt drošu un produktīvu darbu jebkurā vecumā, tādejādi samazinot darbinieku mainību, novēršot darba vides riska faktorus un paaugstinot darbinieku produktivitāti.

3.2. Personāla mainība

VSAC "Zemgale" 2019.gada 1.janvārī bija 447.2 amata vietas. Līdz 2019.gada 31.decembrim amata vietu skaits tika samazināts līdz 438.45, bet faktiskais vidējais aizpildīto amata vietu skaits – 430.

2019.gadā VSAC "Zemgale" darba tiesiskās attiecības uzsāktas ar 58 darbiniekiem, izbeigtas ar 67 darbiniekiem. Šādai personāla mainībai, var minēt vairākus iemeslus - konkurēt nespējīgs atalgojums (saimnieciskajam personālam), liels darba apjoms, liela psihoemocionālā slodze, dzīvesvietas maiņa uz citu Latvijas reģionu vai ārpus Latvijas.

2019.gadā darbinieku kustība VSAC "Zemgale", salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, samazinājusies (1.attēls). Šāda tendence, iespējams, skaidrojama ar to, ka papildus piešķirtā finansējuma ietvaros būtiski tika palielinātas algas sociālā darba speciālistiem, medicīniskajam un aprūpes personālam. Saimnieciskā personāla algu palielinājums tika nodrošināts no iekšējām rezervēm.

1.attēls. Darbinieku kustībai pakļautie darbinieki no kopējā darbinieku skaita

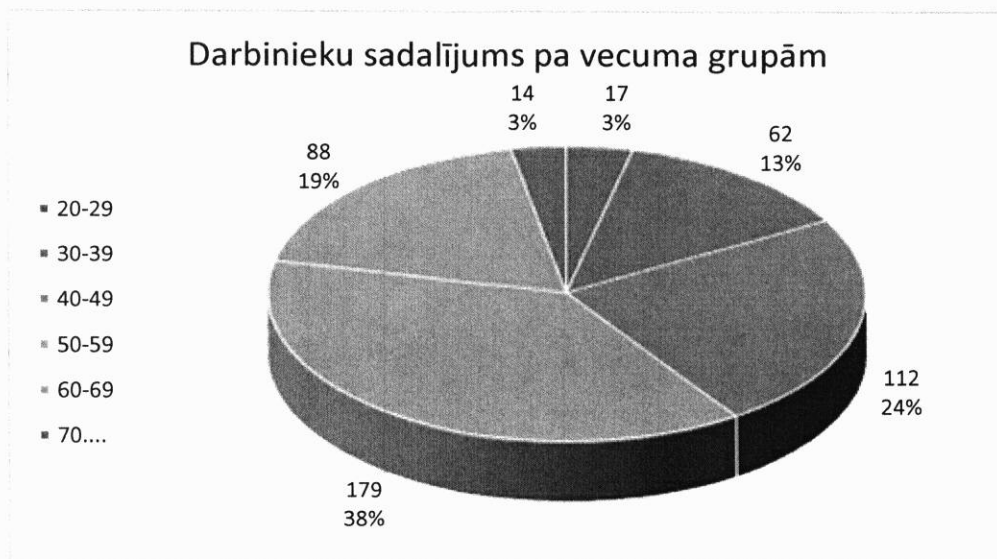
Darbinieku mainība pa filiālēm analizēta 10.tabulā. Augstā darbinieku mainība filiālēs “Jelgava” un “Iecava” daļēji saistīta ar blakus esošajām apdzīvotajām vietām un ērto satiksmi uz galvaspilsētu.

10.tabula. Personāla mainība

Periods	Vidējais darbinieku skaits	Pieņemti darbinieki	Atbrīvoti darbinieki	Personāla mainības koeficients (3+4)/2
2019.gads				
1	2	3	4	5
Administrācija	20	1	1	0.01
Iecava	78	8	7	0.075
Jelgava	115	23	26	0.245
Ķīši	65	3	7	0.05
Lielbērze	81	17	15	0.16
Ziedkalne	71	8	11	0.095
Kopā VSAC “Zemgale”	430	63	67	0.65

3.3. Darbinieku raksturojums

VSAC "Zemgale" lielākais vairākums – 291 darbinieki (62%) ir vecumā no 40-59 gadiem (2.attēls). Savukārt mazākais darbinieku skaits - 79 (16%) ir vecumā no 20 līdz 39 gadiem. 2017.gadā darbinieku skaits šajā vecuma grupā samazinājies par 6 darbiniekiem, kas liecina, ka jaunākajai paaudzei ir svarīgs atalgojums, nevis stabilitāte un sociālās garantijas, ko piedāvā nodarbinātība valsts iestādē.

2.attēls. Darbinieku sadalījums pa vecuma grupām.

4. PĀRSKATS PAR IESTĀDES PĀRVALDĪBU EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

4.1. Sociālā aprūpe

VSAC "Zemgale" 2019.gadā uzņēmti 38 klienti, izstājušies 48 klienti, savukārt 6 klienti uzsākuši patstāvīgu dzīvi ārpus institūcijas – atgriezušies ģimenē.

Katram VSAC „Zemgale” klientam reizi gadā tiek veikta funkcionālo spēju izvērtēšana, pielietojot *Klienta pašaprūpes prasmju un neatkarības izvērtējuma instrumentu*. Atbilstoši funkcionālo spēju izvērtējumam, pārskata perioda beigās, 1. aprūpes līmenis noteikts 130 klientiem, 2. aprūpes līmenis – 297 klientiem, 3. aprūpes līmenis – 224 klientiem, 4. aprūpes līmenis – 94 klientiem. Veicot klientu aprūpi, tiek ņemta vērā klienta piederība riska grupai un uzraudzības veidam, aktualizētas klienta problēmas un analizēta dinamika.

Noteikts minimālais aprūpes personāla skaits un atbildība, ņemot vērā klientu funkcionālās spējas (aprūpes līmeņus), kā arī riska faktoros klientu drošības nodrošināšanai. Katrā filiālē izveidoti aprūpes posteņi, lai nodrošinātu vienmērīgu aprūpes personāla nodrošinājumu. Izstrādāta kārtība kādā tiek aprūpēti guļoši un mazkustīgi klienti, atbilstoši

Filiālēs klientiem tiek nodrošināta sadzīves un pašaprūpes prasmju apguve atbilstoši MK 13.06.2017. noteikumiem Nr.338 "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem. Klienti apgūst pašaprūpes prasmes atbilstoši izstrādātajām pašaprūpes prasmju programmām

Filiālēs izvērtēta un tiek uzlabota vides pieejamība klientiem ar funkcionāliem traucējumiem. Tiek veikti klientu dzīvojamo istabiņu, sanitāro un koplietošanas telpu remonts, filiālēs nomainītas klientu gultas un matračī, tā uzlabojot komfortu un klientu sadzīves apstākļus. Tiek labiekārtotas, apzaļumotas, bruģētas filiāļu teritorijas, uzlabojot pastaigu laukumus klientiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem.

Nodrošināta individuāla pieeja klientam, vēršot pastiprinātu uzmanību izmaiņām klientu uzvedībā, emocionālajā stāvoklī, kā arī informācijas apmaiņai starp speciālistiem un savlaicīgai papildus kompetentu speciālistu piesaistīšanai, lai nodrošinātu tūlītēju klienta problēmsituāciju risināšanu. Filiālēs katru rītu tiek organizētas maiņu pieņemšanas – nodošanas sanāksmes labākai informācijas apmaiņai.

Organizētas regulāras sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas un veselības aprūpes speciālistu sanāksmes- kovīzijas aktuālo jautājumu risināšanai.

Darbiniekiem, kuru darbs ir tieši saistīts ar klientu sociālo aprūpi, sociālo rehabilitāciju un veselības aprūpi, tiek nodrošinātas profesionālas supervīzijas.

Veicināta sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas personāla izglītošana, papildinātas zināšanas par darbu ar agresīviem un manipulatīviem klientiem, šizofrēnijas un depresīviem klientiem, kā arī papildinātas zināšanas par profesionālo saskarsmi klientu aprūpē.

4.2. Veselības aprūpe

Filiāļu Veselības punktos tiek nodrošināta regulāra sadarbība ar ģimenes ārstiem un psihietriem, kā arī citiem veselības aprūpes speciālistiem, klientu veselības problēmu risināšanai.

Veikta briļļu iegāde klientiem ar redzes traucējumiem, kā arī nodrošināts zobārsta apmeklējums un, iespēju robežās, plānoti tiek veikta zobu protezēšana.

Pastiprināti tiek strādāts pie veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas. Tiek pilnveidota un optimizēta savstarpējā komunikācija starp klienta aprūpes un ārstniecības procesā iesaistītajām ārstniecības personām un klientu. Izstrādāti iekšējie noteikumi Medicīnisko ierakstu un informācijas aprites kvalitātes uzlabošanai.

Regulāri tiek izvērtēti drošības riski un veikti risku mazinošie pasākumi, augsta riska klientiem vai klientu grupām, kas saistīti ar klienta vecumu, veselības stāvokli un nepieciešamību pēc īpašas aprūpes.

Veikta aptauja par klientu apmierinātību ar sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, sniegti ieteikumi veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai. Izveidota vienota pieeja iekšējam kontrolēm filiālēs par klientu aprūpi, dokumentācijas aizpildīšanu un higiēniskā režīma ievērošanu.

Tiek strādāts pie medicīniskās dokumentācijas un drošas zāļu aprites sistēmas pilnveidošanas.

4.3. Klientu drošība

Centra filiālēs regulāri klientiem tiek veiktas individuālās un grupu apmācības par drošību uz ceļa, pie ūdenstilpnēm, mežā, veikta klientu instruēšana par elektrodrošību, ugunsdrošību, klientu iekšējās kārtības noteikumu ievērošanu. Klienti instruēti par drošības vestu lietošanu diennakts tumšajā laikā, aprūpes personāls nodrošina, lai tās tiktu lietotas.

Lai nodrošinātu klientu drošību 2019.gadā centra filiālēs izstrādāti ar klientiem saistīto risku vadības plāni, kurā apzināti riska veidi, veikts risku novērtējums, kā arī veicamie risku novēršanas pasākumi. Pārskatīts un aktualizēts minimālais personāla nodrošinājums filiālēs.

Aprūpes personālam regulāri tiek atgādināts kā rīkoties ārkārtas situācijās, visās filiālēs katrā aprūpes postenī izvietotas procesu shēmas par rīcību ārkārtas situācijās.

Darbinieki atkārtoti tiek instruēti par rīcību ārkārtas situācijās.

4.3. Sociālā rehabilitācija un integrācija sabiedrībā

VSAC "Zemgale" filiāles "Jelgava" Pusceļa mājā sociālās rehabilitācijas pakalpojumu 2019.gadā vidēji saņēma 20 klienti. Deinstitutionalizācijas projektā iesaistījušies 130 centra klienti, kuri tiek sagatavoti patstāvīgai dzīvei ārpus institūcijas. Atbalsta plānos noteiktie pasākumi un nepieciešamais atbalsts saskaņots ar klientu individuālajos un sociālās rehabilitācijas plānos noteiktajiem uzdevumiem, nepieciešamības gadījumā tie tiek aktualizēti

2019.gadā atkārtoti veikta sarakste ar tām pašvaldībām, kurās klienti deinstitutionalizācijas projekta ietvaros izteikuši vēlmi uzsākt patstāvīgu dzīvi sabiedrībā. Pašvaldībām sniegta rakstveida informācija par klientu un tā vajadzībām, kā arī atbalsta pasākumu nepieciešamību un izmitināšanu to administratīvajā teritorijā.

Izstrādāti mēneša aktivitāšu plāni un nodrošinātas sociālās rehabilitācijas nodarbības, atbilstoši mēneša plānam un katra klienta vajadzībām. Regulāri tiek veikta sociālās rehabilitācijas procesa efektivitātes izvērtēšana, katram klientam individuāli.

VSAC "Zemgale" filiālēs nodrošinātas sadzīves prasmju apmācības klientiem, klientu patstāvības un integrācijas sabiedrībā veicināšanai. Tiek aktualizētas un pilnveidotas klientu sociālās rehabilitācijas, sociālo prasmju uzlabošanas un brīvā laika pavadīšanas programmas.

Nodrošinātas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas centra filiālēs un ārpus iestādes. Iecavas Kultūras namā 2019.gada vasarā notika deju festivāls "Sadancis", kurā piedalījās Valsts sociālo aprūpes centru klienti no visiem Latvijas novadiem, kā arī Lietuvas Sociālās aprūpes nama "Linkuva" klienti. Godalgotas vietas tika izcīnītas "Seni Cup 2019" minifutbola turnīrā, ko organizē "TZMO Latvija" sadarbībā ar Latvijas Futbola federāciju. Klientiem tiek nodrošināta iespēja apmeklēt hokeja spēles "Arēnā Rīga" Regulāri notiek sadraudzības pasākumi starp centra filiālēm.

Filiālēs klientiem tiek piedāvāta iespēja piedalīties māksliniecišķās pašdarbības kolektīvos, apmeklēt koncertus, viesoties citās filiālēs apmeklējot dažādus pasākumus. Tiek organizēti pārgājieni, ekskursijas, dievkalpojumi, radošo darbu izstādes filiālēs un ārpus tām, viesu dienas filiālēs ar piederīgo piedalīšanos, valsts svētku, gadskārtu atzīmēšana, klientu ikmēneša jubileju pasākumi.

Visām filiālēs izveidojusies laba sadarbība ar tuvākajām pašvaldībā un to sociālajiem dienestiem un bāriņtiesām. Notiek sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām.

4.4. Cilvēktiesības

Nodrošināta klientu personīgās dzīves neaizskaramība - iespējas telefoniski sazināties ar tuviniekiem, tikties filiālē, ciemoties pie draugiem un tuviniekiem, vēstuļu, sūtījumu neaizskaramība.

Klientiem ir nodrošināta iespēja iesniegt priekšlikumus un sūdzības, tās tiek rūpīgi izskatītas un ja ir problēmas, tās tiek novērstas.

Tiek nodrošināti apstākļi konfidencialitātes saglabāšanai, privātā sarunā ar klientu iegūtā informācija netiek izpausta, klienta personas lietas un dati pieejami tikai darbiniekam, kurš strādā ar klientu, dokumenti tiek uzglabāti telpās, kas pieejamas tikai darbiniekiem.

4.5. Sociālo pakalpojumu kvalitātes pārraudzība

Reizi ceturksnī katrā centra filiālē veiktas klientu aptaujas par apmierinātību ar pakalpojumu. Vismaz vienu reizi gadā – klientu tuvinieku aptaujas. Aptaujās noskaidroti aktuāli jautājumi, t.sk. par apmierinātību ar sociālo aprūpi, par apmierinātību ar ēdināšanu un ēst gatavošanu, par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, par cilvēktiesību nodrošināšanu, par klientu apmierinātību ar darbinieku attieksmi, par klientu ēdināšanu un ēdiena kvalitāti filiālē”Lielbērze“. Aptaujās piedalījās no 50%-60% centra filiāļu klientu.

Filiālēs nodrošināts sociālās aprūpes padomes darbs iesaistot klientus, klientu pārstāvjus – tuviniekus un pašvaldību pārstāvjus. Sociālās aprūpes padomes katrā centra sanāksmes notikušas vidēji reizi ceturksnī.

Filiāles tiek nodrošināta iekšējā kontrole, vismaz reizi nedēļā katras struktūrvienības vadītājs veic pārbaudes par higiēnas, klientu aprūpes, sociālās rehabilitācijas nodarbību kvalitāti u.c.

Pakalpojumu nodrošināšanas nodaļas speciālisti 2019.gadā veikuši pakalpojuma kvalitātes iekšējās kontrole filiālēs – 23 plānotas un 3 neplānotas pārbaudes par pakalpojuma kvalitāti (t.sk. veselības aprūpe, higiēna, klientu drošība, dokumentācijas aizpildīšanas kvalitāte, zāļu aprīte u.c.).

Būtiskākie jautājumi, kas ietekmē pakalpojuma kvalitāti:

- dzīvojamo istabu un sanitāro telpu tehniskais un estētiskais stāvoklis filiālē “Iecava” vecajā korpusā;
- nolietojušās mēbeles klientu istabās un nodarbību telpās;
- klientu motivēšana iesaistīties sociālās rehabilitācijas un saturīga brīvā laika pavadīšanas nodarbībās;
- atsevišķu aprūpētāju attieksme ar kuru jāstrādā pastiprināti (ētikas ievērošana, iejūtība, ieinteresētība, individuāla pieeja, rutīna darbā, izdegšanas sindroms).

5. NĀKAMĀ GADA PLĀNOTIE PASĀKUMI

5.1. Iestādes attīstību ietekmējošie faktori

Viens no galvenajiem instrumentiem pamatdarbības augstāku rezultātu sasniegšanai ir klientu sociālās rehabilitācijas programmu pielietošana ikdienas darbā, regulāra tās izpildes kontrole un uzlabošana. Saistībā ar deinstitucionalizācijas procesu, plānots uzsākt klientu sagatavošanu patstāvīgai dzīvei, saskaņā ar atbalsta plāniem.

Ņemot vērā pakalpojumu un preču izmaksu pieauguma tendenci un esošā finansējuma apjomu, arvien grūtāk ir nodrošināt infrastruktūras sakārtošanu un VSAC "Zemgale" lietošanā nodoto ēku uzturēšanu, kas būtiski var ietekmēt sniegto pakalpojuma kvalitāti. Lai nodrošinātu kvalitatīvu un izmaksu efektīvu pakalpojumu, nepieciešams izvērtēt katras filiāles infrastruktūru, nākotnes perspektīvas un restrukturizācijas iespējas. Turpināsim strādāt pie VSAC "Zemgale" identitātes stiprināšanas, pilnveidosim informācijas ievietošanu iestādes mājas lapā.

Ipaša vērība tiks veltīta mērķtiecīgai personāla apmācībai, uzsvāru liekot tieši uz aprūpes personāla izglītošanu.

5.2. Nozīmīgākie plānotie remontdarbi un finanšu ieguldījumi 2020.gadā

Nākamajā pārskata gadā iestādē ir plānoti vairāki infrastruktūras uzturēšanas pasākumi, ņemot vērā katras filiāles aktualitāti. Filiālē "**Iecava**" plānots pašu spēkiem veikt klientu mazgāšanās telpas, sanitāro telpu, klientu dzīvojamo istabu un gaitēņa kosmētisko remontu, nodarbību telpas grīdas seguma remontu. Filiālē "**Jelgava**" plānots veikt klientu dzīvojamo telpu un gaitēņa remonta, pašu spēkiem plānots bīstamu un agresīvu klientu novērošanas un izolācijas telpu remontu, balkonu remontu, sociālo aprūpētāju darba telpu remontu, fizioterapeita darba telpu remontu. Filiālē "**Ķīši**" Eiropas Savienības fondu līdzekļu ietvaros plānots pabeigt energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus (pansionāta ēkas siltināšana, iekšējo siltumtīklu pārbūve, apkures katlu nomaiņa, siltumtrases pārbūve), plānots veikt saimniecības ēkas (pirts) jumta nomaiņu, apkures sistēmas izbūvi, ēkas durvju nomaiņu un grīdas remontu, automātisko ugunsdrošības signalizācijas sistēmas izbūvi un evakuācijas durvju pieslēgšanu signalizācijas sistēmai, pašu spēkiem plānots veikt klientu dzīvojamo telpu remontu, ēdamzāles kosmētisko remontu. Filiālē "**Lielbērze**" plānots ierīkot videonovērošanas sistēmu telpās un teritorijā, veikt automātisko ugunsdrošības signalizācijas sistēmas izbūvi un evakuācijas durvju pieslēgšanu signalizācijas sistēmai, klientu dzīvojamo telpu un gaitēņu remontu, pašu spēkiem plānots veikt klientu dzīvojamo telpu un dušas telpas remontu. Filiālē "**Ziedkalne**" plānots veikt pensionāta ēkas jumta nomaiņu, klientu dzīvojamo telpu un gaitēņu remontu, pašu spēkiem plānots veikt kapelas remontu, rehabilitācijas telpu remontu, frizētavas izbūvi.

2020.gadā plānots ieviest klientu ēdināšanas ārpakalpojumu, lai nodrošinātu kvalitatīvu un normatīvajiem aktiem atbilstošu ēdināšanu klientiem, lai pilnvērtīgi pievērstos esošo sociālo rehabilitāciju pakalpojumu attīstībai un uzlabotu klientu sociālās funkcionēšanās spējas, radītu un attīstītu jaunas idejas sociālo pakalpojumu virzienā un lai administrācijas darbinieku laika resurss neaizietu analizējot procesus, kuri saistīti ar ēdināšanas pakalpojuma organizēšanu un administrēšanu.

5.3. Informācija par būtiskiem riskiem un neskaidriem apstākļiem nākotnes kontekstā

Arvien grūtāk ir atrast kvalificētu personālu, kas būtu motivēts strādāt ar centra klientiem – gan psihoemocionāli smagā darba, gan arī nekonkurētspējīgā atalgojuma dēļ.

Lielākai daļai VSAC “Zemgale” filiāļu ēku stāvoklis atbilst prasībām sociālo pakalpojumu sniegšanai, bet daļa telpu ir tehniski nolietotas un atsevišķos gadījumos neatbilst klientu specifiskajām vajadzībām.

Pamatojoties uz Pasaules veselības organizācijas paziņojumu, ka Covid-19 ir sasniegusi pandēmijas apmērus, 2020.gada 12.martā Ministru kabinets izdevis rīkojumu Nr.103 “Par ārkārtas situācijas izsludināšanu”, kas nākotnē var ietekmēt gan Centra darbību, gan finanšu rādītājus.